

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Віктор ЛОПАТОВСЬКИЙ

03

2023 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ

для вступу на навчання для здобуття ступеня вищої освіти «магістр» на основі раніше здобутого ступеня вищої освіти бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)

Галузь знань: 23 Соціальна робота

Спеціальність: 231 Соціальна робота

Спеціалізація (за наявності): Соціальна педагогіка

Освітня програма: Соціальна робота. Соціальна педагогіка

Схвалено на засіданні кафедри
протокол № 7 від 06.02.2023 р.

Зав. кафедри

Гарант ОПП

Юрій БРИНДІКОВ

Юрій БРИНДІКОВ

Програма розглянута та схвалена на засіданні вченої ради гуманітарно-педагогічного факультету
протокол № 8 від 15.03.2023 р.

Голова вченої ради факультету

Людмила СТАНІСЛАВОВА

Загальні положення

Програма фахового іспиту для вступу на навчання для здобуття ступеня вищої освіти «магістр» за освітньо-професійною програмою «Соціальна робота. Соціальна педагогіка» на основі раніше здобутого ступеня вищої освіти бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста).

Тестові завдання для іспиту складаються на основі переліку таких освітніх компонентів (навчальних дисциплін): Теорії і моделі соціальної роботи, Соціальна робота з сім'ями, дітьми та молоддю, Соціальна робота з різними групами клієнтів, Технологія роботи соціального гувернера, Технологія соціальної роботи в зарубіжних країнах, Соціальна реабілітація та патронаж.

Програма побудована із врахуванням основних тем ряду фахових дисциплін теоретичного і практичного спрямування і передбачає визначення рівня засвоєння знань і сформованості практичних умінь та навичок студентів.

Мета вступного фахового іспиту полягає у перевірці здатності до опанування освітньої програми «Соціальна робота. Соціальна педагогіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

Технологія проведення вступного фахового іспиту.

Вступний іспит (вступне випробування) проводиться у формі тестування із комп'ютерною обробкою результатів. Система проведення вступних іспитів є оригінальною розробкою ХНУ і захищена свідоцтвом про авторське право № 39534 від 08.08.2011 р. Вона розроблена на підставі таких документів: Закону України «Про вищу освіту», «Положення про приймальну комісію ХНУ», Порядку прийому до вищих навчальних закладів України та Правил прийому до Хмельницького національного університету.

Основні положення системи тестування із комп'ютерною обробкою результатів викладені нижче. Бази даних тестових завдань створюються для всіх дисциплін, з яких проводиться тестування, щорічно поповнюються і вдосконалюються.

Бази даних тестових завдань або навчальні програми, за якими вони створені, є відкритими. Університет щорічно оприлюднює їх у паперовому або в електронному вигляді.

Відповідальність за зміст і якість тестових завдань покладається на голову предметної комісії.

Екзаменаційний білет може містити тестові завдання одного або різних рівнів складності. Для автоматизованого формування білетів використовують комплекс комп'ютерних програм, які компонує бази даних тестових завдань з кожної дисципліни, формують екзаменаційні білети за допомогою випадкової вибірки та роздруковують їх.

Екзаменаційні білети, що включають тестові завдання, формують і тиражують комп'ютерними засобами перед початком тестування. Сформовані білети засвідчуються печаткою приймальної комісії.

Номер кожного екзаменаційного білета збігається з номером талона відповідей, який додається до нього.

Організація автоматизованого формування комплекту екзаменаційних білетів до вступних іспитів, контроль за ним покладається на відповідального секретаря Приймальної комісії або його заступника.

Тестування проводиться відповідно до розкладу в аудиторіях, що обладнані необхідними технічними засобами.

Пропуск вступників до аудиторії тестування проводить відповідальний секретар ПК та його заступники. При цьому перевіряється паспорт та перепустка, у якій вказана особа вступника, дата і час тестування.

Кожний учасник тестування витягує номер, який вказує його місце в аудиторії. Всі місця за столами пронумеровані.

В аудиторії тестування дозволяється присутність громадських спостерігачів (батьків вступників).

Вступникам видаються титульні листи і проводиться роз'яснення щодо їх заповнення.

Після розміщення учасників тестування в аудиторії вступники особисто вибирають екзаменаційні білети, що розкладені на столі.

Після отримання екзаменаційних білетів вступники працюють над розв'язком завдань протягом встановленого часу.

Талони відповідей надаються кожному вступнику в одному екземплярі. Забороняється видача вступнику другого талона. Талон відповідей заповнюється вступником відповідно до роз'яснення щодо їх заповнення.

Після закінчення роботи над тестами, або добігання до кінця часу, відведеного на тестування, вступники здають підписані роботи разом з талонами відповідей, які до початку сканування знаходяться на столі екзаменатора.

Сканування талонів відповідей починається після здачі робіт всіма вступниками у їх присутності. Процес сканування талонів відповідей демонструється за допомогою проектору на великому екрані.

Після закінчення сканування та комп'ютерної обробки талонів відповідей результати тестування демонструються на екрані у вигляді екзаменаційної відомості, в якій відсутні прізвища вступників, а є лише номер екзаменаційного білета. Далі персонал приймальної комісії вносить в комп'ютер інформацію про відповідність номера екзаменаційного білета прізвищу вступника. На екрані демонструється екзаменаційна відомість з прізвищами вступників, яка роздруковується і завіряється відповідальним секретарем приймальної комісії.

Критерії оцінювання вступних іспитів затверджуються на засіданні Приймальної комісії та наводяться в додатку до Правил прийому.

ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ (НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН), НА БАЗІ ЯКИХ СКЛАДАЄТЬСЯ ІСПИТ

Технології соціально-педагогічної діяльності та педагогічний коучинг

Роль соціальної технологізації в оптимізації соціальної сфери. Теоретичні основи технології соціальної роботи. Загальні технології соціальної роботи. Соціологічні технології в соціальній роботі. Технології індивідуальної та групової соціально-педагогічної роботи. Психологічні технології в соціальній роботі. Технологія реалізації соціальним педагогом діагностичної функції

Організаційні моделі соціально-педагогічної експертизи. Технологія реалізації соціальним педагогом терапевтичної функції. Технології соціальної

профілактики та адаптації. Спеціальні соціально-педагогічні технології. Соціально-педагогічна допомога багатодітним, малозабезпеченим, антисоціальним, неповним сім'ям та дітям-сиротам. Технології соціально-педагогічної роботи з сім'єю. Технології соціально-педагогічної роботи з дітьми вулиці. Технології роботи соціального педагога її пенітенціарних закладах. Технології профілактики адиктивної поведінки у молодіжному середовищі. Діяльність соціального педагога, спрямована на допомогу дітям та молоді з обмеженими можливостями. Технології організації молодіжного дозвілля. Технології соціальної роботи з жінками.

Список використаної (рекомендованої) літератури

1. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка. Схеми, таблиці, коментарі: навчальний посібник. Київ: ЦУЛ. 2019. 208.
2. Зайченко М. В. Інструментарій соціального педагога. Київ: Шк. світ, 2011. 128 с.
3. Все про соціальну роботу: навчальний енциклопедичний словник-довідник / за ред.уклад. В. М. Піча ; уклад. Н. М. Гайдук, Л. Є. Клос, О. Я. Бік. (3-тє вид., перероб. і доп.). Львів: Новий Світ-2000, 2014. 617 с.
4. Ковальчук Т. М., Теслюк В. І. Технології соціально-педагогічної діяльності: навчальний посібник. Київ: Ліра-К, 2018. 360 с.
5. Нежинська О. О. Тименко В. М. Основи коучингу : навчальний посібник. Київ, Харків : ТОВ «ДІСА ПЛЮС», 2017. 220 с.
6. Сидоренко В. В. Педагогічний коучинг як інноваційна технологія науково-методичного супроводу професійноособистісного розвитку вчителя в системі післядипломної освіти. Наукова скарбниця освіти Донеччини. Донецьк. 2014. № 3 (14). С. 13–19.
7. Соціальна педагогіка: бібліографічний покажчик / уклад. Голуб О.Ю. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника. 2015. 47 с.
8. Торохтій В. С. Соціальна педагогіка. Київ: Академвидав. 2015. 451 с.

Соціальна реабілітація та патронаж.

Зміст та сутність понять соціальна реабілітація та патронаж. Принципи і структура соціальної реабілітації. Програми соціальної реабілітації. Структурно-функціональна модель соціальної реабілітації важковиховуваних підлітків. Соціальна реабілітація дітей з обмеженими фізичними можливостями. Соціально культурна реабілітація сім'ї з неповносправними дітьми. Соціальна реабілітація осіб похилого віку. Технології соціальної реабілітації різних категорій інвалідів. Особливості соціальної реабілітації інвалідів із порушеннями функції опорно-рухового апарату. Соціально-середовищна реабілітація інвалідів із порушеннями слуху. Особливості соціальної реабілітації інвалідів із психічними порушеннями й інтелектуальною недостатністю.

Список використаної (рекомендованої) літератури

1. Дегтяренко Т.М. Корекційно-реабілітаційна робота в спеціальних дошкільних закладах для дітей з особливими потребами : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2013. 301с.
2. Єжова Т. Є. Соціальна реабілітація дітей з інвалідністю. Навчальний посібник. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. 284с.
3. Колупаєва А. А. Педагогічні технології інклюзивного навчання. А. А. Колупаєва, О. М. Таранченко. Харків : Ранок, ВГ «Кенгуру», 2018. 160 с

4. Холковська І.Л. Корекційна педагогіка. Вінниця: ВДПУ ім. М.Коцюбинського, 2007. 328с.

Теорії і моделі соціальної роботи.

Виникнення і розвиток теорії соціальної роботи. Теоретичні основи практики соціальної роботи. Психодинамічна модель соціальної роботи. Біхевіористські і когнітивні моделі соціальної роботи. Гуманістична і екзистенційна моделі соціальної роботи. Системна модель соціальної роботи. Екологічна модель соціальної роботи. Використання у соціальній роботі теорії ролей. Соціально-радикальна модель соціальної роботи. Соціально-психологічні моделі та моделі комунікацій. Кризове втручання як модель практичної соціальної роботи. Зосереджена на завданні модель соціальної роботи. Сімейна терапія. Психосоціальна терапія. Надання повноважень і представництво.

Список використаної (рекомендованої) літератури

1. Вступ до соціальної роботи: Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. За ред. Семигіної Т.В. та ін. Київ: Академвидав, 2005. 304 с.
2. Карпенко О.Г. Теорія та практика соціальної роботи: навчальний посібник для студ. вищих навч. закладів. Київ : СЛОВО, 2015. 408 с.
3. Соціальна робота. В 3-х ч. За ред. Семигіної Т. В., Григи І. М. Київ: Києво-Могилянська академія, 2004. Ч. 2. Теорії та методи соціальної роботи.
4. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
5. Теорії і методи соціальної роботи: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. За ред. Т.В. Семигіної, І.І. Миговича. Київ: Академвидав, 2005. 328 с. (Альма-матер)

Соціальна робота з сім'ями, дітьми та молоддю

Структура та типові моделі сім'ї. Соціальна політика, спрямована на регулювання сімейно-шлюбних відносин. Правове забезпечення, надання соціальних послуг вразливим групам дітей та сімей. Принципи, специфіка та напрями роботи соціального працівника з сім'ями. Соціально-виховна робота з молоддю як умова підготовки до сімейного виховання. Приймозна сім'я в Україні. Соціальна робота із прийомною сім'єю.

Основні поняття соціальної роботи з дітьми. Основні засади державної молодіжної політики. Особливості роботи соціального працівника в мікрорайоні. Особливості роботи соціального працівника з підлітками з метою розвитку сексуальної культури.

Список використаної (рекомендованої) літератури

1. Богданова І. Соціальна педагогіка : навч. посібник І. М. Богданова; ПНПУ імені К. Д. Ушинського. Харків : Бурун Книга, 2011. 160 с.
2. Молодіжна державна політика України – хто є хто: інформаційний довідник. Київ, Міністерство молоді та спорту України, 2013. 184с.
3. Лісовець О.В. Теорія і методика роботи з дитячими організаціями та молодіжними організаціями України: навч. посібник. Київ, ВЦ «Академія», 2011. 256с.
4. Соціально-педагогічна робота з проблемними сім'ями: посібник Капська А.Й., Олексюк Н.С., Калаур С.М., Фалинська З.З. Тернопіль : Астон, 2010. 304 с.

Соціальна робота з різними групами клієнтів

Робота з групами ризику в структурі соціально-педагогічної діяльності. Девіантна поведінка молоді. Соціально-педагогічна робота з людьми, що схильні до вживання алкоголю. Соціально-психологічні причини поширення пияцтва серед молоді. Методика соціально-педагогічної роботи з людьми, що вживають наркотики. Психологічні та соціальні проблеми дитячої і підліткової наркоманії. Соціально-педагогічна профілактика адитивної поведінки. Методи соціально-педагогічної роботи з дітьми вулиці.

Суїцид як соціально-психологічна проблема. Методи роботи з людьми схильними до суїциду. Методика соціально-педагогічної роботи з інвалідами. Методика роботи з людьми, що повернулися з місць позбавлення волі. Методи соціально-педагогічної профілактики різних груп ризику. Методика соціально-педагогічної роботи з обдарованими дітьми як форма профілактики асоціальних проявів поведінки.

Список використаної (рекомендованої) літератури

1. Лукашевич М.П., Семигіна Т.В. Соціальна робота (теорія і практика): навчальний посібник. Київ 2007. 341 с.
2. Підготовка дітей до школи: прогр. та метод. рекомендації навчання та виховання дітей, неохоплених суспільним дошкільним вихованням. Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти. Авт.-упоряд.: А.А. Харченко. Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2002. 108 с.
3. Харламов М.І. Соціальна робота: Курс лекцій. Харків: НУЦЗУ, 2013. 96 с.

Вступ до фаху

Поняття соціальної роботи в сучасних умовах Основні ролі соціального працівника Поняття про форми та методи соціальної допомоги Особливості соціальної роботи з різними типами клієнтів. Професійна мобільність як одна з професійних характеристик соціального працівника Виникнення і розвиток соціальної роботи як науки. Роль і місце соціального працівника в житті кожної особистості. Особливості соціальної роботи як фахової діяльності. Особливості реалізації соціальної політики в Україні. Аналіз діяльності благодійних організацій на Хмельниччині. Значення якостей соціального працівника для надання ефективної допомоги клієнтам. Особливості соціальної складової процесу змін в сучасних умовах. Політико-правові засади соціальної роботи в Україні. Історія виникнення благодійництва на Україні. Роль і місце соціального працівника в сфері допомоги клієнтам. Принципи соціальної роботи. Методи соціальної роботи. Форми соціальної роботи.

Список використаної (рекомендованої) літератури

1. Богданова, І. М. Соціальна педагогіка : навч. посібник / І. М. Богданова; ПНПУ імені К. Д. Ушинського. – Харків : Бурун Книга, 2011. – 160 с.
2. Ковальчук Т. М., Теслюк В. І. Технології соціально-педагогічної діяльності: навчальний посібник. Київ: Ліра-К, 2018. 360 с.
3. Соціальна педагогіка: бібліографічний покажчик / уклад. Голуб О.Ю. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника. 2015. 47с.
4. Сидоренко В. В. Педагогічний коучинг як інноваційна технологія науково-

методичного супроводу професійноособистісного розвитку вчителя в системі післядипломної освіти. Наукова скарбниця освіти Донеччини. Донецьк. 2014. № 3 (14). С. 13–19.

5. Торохтій В. С. Соціальна педагогіка. Київ: Академвидав. 2015. 451 с.

Технологія роботи соціального гувернера.

Професія гувернера в умовах сьогодення. Виникнення і розвиток соціального гувернерства в Україні. Психічний та фізичний розвиток дітей переддошкільного віку як основа організації роботи з ними соціального гувернера. Значення режиму дня для формування особистості дитини. Психічний та фізичний розвиток дітей дошкільного віку як основа організації роботи з ними соціального гувернера. Пріоритетні методики всебічного розвитку дітей дошкільного віку в ХХ – ХХІ століттях. Методика проведення діагностування дітей дошкільного віку. Психолого-педагогічні проблеми, пов'язані з вихованням дітей у сім'ї. Особливості виховання дітей з порушеннями у психічному розвитку. Особливості роботи з дітьми, які мають фізичні та розумові вади. Робота з розвитку мовлення дітей дошкільного віку. Роль іграшки в житті дитини. Гра як провідна діяльність дітей дошкільного віку. Методика підготовки дитини до школи. Специфіка навчання дітей дошкільного віку образотворчому мистецтву, музиці.

Список використаної (рекомендованої) літератури

1. Сарапулова Є.Г. Психолого-педагогічні основи навчально-виховної діяльності гувернера: Монографія. Київ. МАУП, 2003. 264 с.
2. Маценко Л.М. Методика роботи гувернера: навчально-методичний посібник для підготовки фахівців. Київ : ДАК ККіМ, 2010. 242 с.
3. Леонова В. І. Технологія роботи соціального гувернера навч. посібн. В. І. Леонова. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2017. С. 244.

Технологія соціальної роботи в зарубіжних країнах.

Основні умови та фактори соціалізації особистості за кордоном.

Основні умови та фактори соціалізації особистості за кордоном. Теоретичні основи навчання молоді соціальної демократії у країнах світу. Форми і методи соціальної роботи з молоддю в Англії. Аспекти соціально-правової політики в сучасному Ізраїлі. Сучасна соціальна молодіжна політика в Німеччині. Підготовка соціального педагога у різних країнах світу у 90-х роках ХХ ст. Соціалізація дітей та підлітків у США. Соціальна політика в КНР. Соціальні аспекти виховання молоді в Японії.

Список використаної (рекомендованої) літератури

1. Капська А. Й., Завацька Л. М., Грищенко С. В. Технології соціальної роботи в зарубіжних країнах : навч. посібник. Київ : Слово, 2011. 248 с.
2. Поліщук В.А. Професійна підготовка фахівців для соціальної сфери: зарубіжний досвід. Посібник. Тернопіль, 2021. 222 с.
3. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
4. Технології соціальної роботи : навч. посібник Уклад. Н.М. Коляда, Н. В. Левченко Умань : Візаві, 2018. 338 с.